

Tevbe ve Sözünde Durmanın Önemi

Vessalâtü vesselâmü âlâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'dü fe-kâle resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem:

إِذَا قَالَ الْعَبْدُ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ. فَقَالَهَا
ثُمَّ عَادَ، ثُمَّ قَالَهَا ثُمَّ عَادَ، كَتَبَهُ اللَّهُ فِي الرَّابِعَةِ
مِنَ الْكَذَّابِينَ

İzâ kâle'l-abdü estağfirullâhe ve etûbü ileyhi fe-kâlehâ sümme âde sümme kâlehâ sümme âde ketebellâhu fi'r-râbi'ati mine'l-kezzâbîne.

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh'*ten rivayet olunmuş. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

İzâ kâle'l-abdü estağfirullâhe ve etûbü ileyhi. “Kul, ben rabbimden mağfired istiyorum, *estağfirullah*. Allah beni afv ü mağfired eylesin der.” *Ve etûbu ileyhi.* “Be ben günah-tan döndüm, rabbime yöneldim derse.” *Estağfirullahe ve etûbu ileyh'*in mânası bu.

Sümme âde. “Sonra dönerse.”

Yani hem beni affet Allahım ben gûnahtan dönüm, artık iyi kul olacağım dedi, hem döndü yani yine gûnahlara daldı, yani sözünde durmadı, iyi kul olmadı.

a. **Tevbe Ettikten Sonra Tekrar Gûnah İşlemek**

Fe-kâlehâ sümme âde. “Bunu söylerse, yine dönerse sözünden, yine sözünde durmazsa.” *Sümme kâlehâ sümme âde.* “Sonra bunu yine söyleyip yine gûnaha dönerse.” *Ke-tebehullâhu.* “Allah onu yazar.” *Fi’r-râbi’ati.* “Dördüncüde.” *Mine’l-kezzâbîne.* “Çok yalancı herifler arasına yazar.”

Çünkü döndüm yâ Rabbi sana, bıraktım gûnahları yâ Rabbi, tamam artık iyi kul olacağım diyor, yine yapıyor, diyor yine yapıyor, diyor yine yapıyor... Yani iyi kullukta sebat etmiyor, gûnaha dönüyor ve sözünde durmuyor.

Tevbe bize kolay bir şey gibi geliyor. Yani *estağfirullah ve etûbu ileyh.* “Affet beni Allahım, ben sana yöneldim, gûnahtan döndüm.” Bunu demek sevap, yani kul tevbe ederse sevap kazanır. Hatta tevbe sözünü söylemeden

dahi pişmalık duydu mu Allah affeder diye şeyler var.

Tevbe aslında hayatını, yönünü yeniden düzenleyip, yönünü değiştirip Cenâb-ı Hakk'a dönmek demektir. *Tâbe-yetûbü*, “yanlış yolu bırakıp doğruya dönmek” demek. Arapça'da tevbe “dönüş” mânasına geliyor.

Hiz. Ali Efendimiz *radıyallahu anh* Kûfe Mescidi'ne girmiş, bakmış birisi *estağfirullah ve etûbu ileyh estağfirullah ve etûbu ileyh* diyor, demiş ki; “Bu yalancıların tevbesidir.” Yani sadece lafını söylüyorsun. Haliyle dönecek, yani hali güzel bir müslüman hâline dönecek. Hali kötü durumda kalmayacak. Sözünü söyleyip de özünü değiştirmezse, işini değiştirmezse o zaman iyi olmuyor. Yani tevbe büyük bir iş.

Nitekim Tevbe sûresinde de üç kişinin tevbeye nâil olması anlatılıyor Kur'ân-ı Kerîm'de, hayretler içinde kalıyoruz biz. Yani 50 küsur gün öyle sıkıntı çekmiş tevbe dediğı halde, öyle daralmış, öyle bunalım geçirmiş, öyle baskı olmuş, ondan sonra Cenâb-ı Hak

tevbesini kabul eylemiş. Yani oyuncak değil, ciddi bir iş.

Biz bu işi artık oyuncak hâline getirmeyelim. Yani söz verdik mi sözümüzde duralım. Döndük deyince dönmüş olalım, yolumuzu dönelim. Böyle döndüm deyip dönmezse, affet beni Allahım, bir daha yapmayacağım deyip yaparsa; bir, iki, üç, artık dördüncüde Allah onu kezzâb insanlar zümresine yazar.

Kezzâb ne demek?

Kizbi, yalanı çok söyleyen kimse demek. Yani birkaç defa yalan söylese kâzib derler, yalan söylüyor, yalancı, yalan söyleyen derler. Ama kezzâb dedi mi yalancılığı meslek edinmiş artık, işi gücü yalan çünkü döndüm diyor dönmemiş, bıraktım diyor bırakmamış. O zaman iyi olmuyor.

b. Allah'tan (cc) Ümit Kesilmez Affedicidir

Bütün bunlara rağmen aşk ile, sıdk ile ben iyi kul olacağım diye döndüğü halde insan hata ederse, hata etmemeye çalışacak, kendisini çok tutacak da, hata ederse yine tevbe edecek. Çünkü Allah'ın rahmetinden ümit kesmek

de yok. Yâ Rabbi ben zayıf bir kulum, bak işte yine şey yapamadım, beni affet.. yine de tevbe edecek. Allah'tan ümit kesip Allah benim tevbemi kabul etmez diye bir düşüncenin içine girmek de yok çünkü;

Innellâhe yağfiru'z-zünûbe cemîâ innehû hüve'l-ğafûru'r-rahîm¹ âyet-i kerîmesi var. Gafûru'r-rahîm'dir, afv ü mağfiret eder.

إِذَا قَالَ الْعَبْدُ الْمُسْلِمُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَرَقَتْ
السَّمَاوَاتِ حَتَّى تَقِفَ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ، فَيَقُولُ:
«اسْكُنِي»، فَتَقُولُ: كَيْفَ أَسْكُنُ وَلَمْ يُغْفَرْ
لِقَائِلِي؟ فَيَقُولُ: «مَا أَجْرِيْتُكَ عَلَى لِسَانِهِ إِلَّا
وَقَدْ غَفَرْتُ لَهُ».

İzâ kâle'l-abdu'l-müslimü lâ ilâhe illallah harakati's-semâvâti hattâ takife beyne yedeyillâhi fe-yekûlü uskunî fe-tekûlü keyfe eskünü ve lem yuğfer li-kâilî fe-yekûlü mâ ec-raytüki alâ lisânihî illâ ve kad ğafartü lehû.

Enes *radiyallahu anh*'ten rivayet olunmuş bu ikinci hadîs-i şerîf.

“Müslüman kul lâ ilâhe illallah deyince..”

c. La ilâhe illallah Zikrinin Önemi

Lâ ilâhe illallah, “Allah var, şerîki, nazîri yok, ondan başka mâbut yok, başkasına tapmak yanlış, sadece Allah’a kul olmak lazım” mânasına.

“Bu söz, lâ ilâhe illallah kelime-i tevhîdi, bu söz.” *Harakati's-semâvâti*. “Bütün yedi kat semayı yarıp geçer.”

Çatır çatır yırtıp geçer semayı. Hani jet uçağı gidiyor ya, yırtıp geçer yedi kat semayı.

Hattâ takife beyne yedeyillâhi. “Allahu Teâlâ hazretlerinin huzuruna varıp orada duruncaya kadar.”

Lâ ilâhe illallah böyle semaları yırtıp, yırtta yırtta geçip gider huzûr-u ilâhiye.

Fe-yekûlü. “Allahu Teâlâ hazretleri buyurur ki.” *Üskünî*. “Sakin ol, telaşlanma, dur, sükûnete er.” der Allah ona. *Fe-tekûlü*. “Bu kelime-i tevhîd sözü, lâ ilâhe illallah sözü der ki.” *Keyfe eskünü*. “Nasıl sükûnete ereyim,

nasıl durayım?” *Ve lem yuğfer li-kâilî.* “Beni söyleyen kul mağfiret olunmadan nasıl sükûnete ereyim, nasıl sakin olayım?” der. *Feyekûlü.* “Allahu Teâlâ hazretleri ona buyurur ki.” *Mâ ecreytüki alâ lisânihî.* “Ben seni onun dudakları arasından çıkarttığım zaman.” *İllâ ve kad ğafartü lehû.* “Ben onu zaten afv ü mağfiret ettim.” O zaman lâ ilâhe illallah dedi diye mağfiret eyledim buyurur.

Onun için kelime-i tevhîdi çok çok söyleyeceğiz, tevhid hatimleri yapacağız. Tevhid yılındayız, tevhid asrına başladık, bu asır tevhid asrı olacak. Allah’tan gayrıya tapanlar bırakacak bu yanlışlığı, bıraksın diye biz çalışacağız, nasihat edeceğiz, söyleyeceğiz, tebliğ vazifemizi yapacağız, Allah’ın has dinini öğretmeye gayret edeceğiz, zalimlerin zulmünü, kâfirlerin küfrünü, müşriklerin şirkini alt etmeye cihad edeceğiz, uğraşacağız ve Allah’ın sözünü, kelimesini yüceltmeye gayret edeceğiz, îlây-i kelimetullah yapmaya gayret edeceğiz.

Allah bizi kendi dinine en güzel tarzda hizmet eyleyenlerinden eylesin.

Ve üçüncü hadîs-i şerîf, müjdeli, yine konuyla ilgili düştü.

إِذَا قَالَ الْعَبْدُ: يَا رَبِّ يَا رَبِّ، قَالَ اللهُ: «لَبَّيْكَ عَبْدِي، سَلْ تُعْطَ».

İzâ kâle'l-abdü yâ rabbi yâ rabbi kâlellâhu lebbeyke abdî sel tu'tahû.

“Kul, yâ Rabbi, ey benim mevlam, ey benim rabbim, ey benim yaradanım derse; yâ Rabbi derse, yâ Rabbi derse Allahu Teâlâ hazretleri der ki, buyurur ki.” *Lebbeyke abdî.* “Buyur ey kulum, buyur ey kulum, sen ne dersen dile.” *Tu'tahû.* “İstediğin şey sana ihsan olunacak, verilecek.”

İstediğini bahşedeceğim, istediğin sana bahşolunacak, Allahu Teâlâ hazretleri iste istediğini vereceğim der. Onun için bu “yâ Rabbi” demek, yâ Rabbi, yâ Rabbi demek, yâ Rabbi demekte de ısrar etmek çok önemlidir.

d. Duada İhlasla İsrarcı Olacağız

Bir hadîs-i şerîf daha geçmişti eski derslerimizde, kardeşlerimiz hatırlayacaklar. Kul yâ Rabbi der, şundan, kusurundan dolayı Allah

ona nazar etmez. Kul yine yâ Rabbi der, yine kusurlu olduğundan dolayı Allah ona yine nazar eylemez. Sonra [yine ısrarla] yâ Rabbi diye yine devam edince Allahu Teâlâ hazretleri buyurmuş ki;

Yâ melâiketî. “Ey benim meleklerim!”
Kad istahyaytü min abdî. “Ben bu kulumdan utandım.”
Ve leyse lehû rabbun ğayrî. “Onun benden başka mevlası yok, yâ Rabbi deyip duruyor, ben ona afv ü mağfiret etmemekten utandım, şahit olun ben onu afv ü mağfiret ediyorum.” buyurur.

Bunlardan anlıyoruz ki duada ısrar edeceğiz. Ama ihlasla, yani yalancılardan tevbesi tarzında değil. Yani içimizden, “Ben bu işi yapmam ya!” filan diyerekten değil, “Sözümde durmam ya!” diyerek değil, ihlâs ile dua etmeye, Allah demeye, yâ Rabbi demeye devam edeceğiz. Ayağımız yine kayarsa başaramazsak yine kalkacağız, yine gayret edeceğiz. Ama laubalilik yok, gevşeklik yok, sözünde durmamak yok. Durmaya çalışacağız.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemize tev-fîkini refik eylesin, geçmişlerimize rahmeylesin, bizleri lütfu keremiyle ıslah eylesin, evlatlarımızı hayırlı evlatlar eylesin, cümlemize temiz, hayırlı kazançlar nasip eylesin; müşkül işlerimizi, dertlerimizi, üzüntülerimizi feraha tebdil eylesin; bizi dünyada âhirette bahtiyar kullarından eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
13 Rebîü'l-Evvel 1421 /
15.06.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü